

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Ordinului cu privire la modificarea Regulamentului cu privire la examenele naționale de absolvire a gimnaziului, aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 48/2018

denumirea proiectului actului normativ

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Ordinului cu privire la modificarea Regulamentului cu privire la examenele naționale de absolvire a gimnaziului, aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 48/2018 a fost elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Proiectul Ordinului cu privire la modificarea Regulamentului cu privire la examenele naționale de absolvire a gimnaziului, aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 48/2018 este elaborat în temeiul Art.29 alin.(6) din Codul educației 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.319-324, art.634), Regulamentul cu privire la examenele naționale de absolvire a gimnaziului, aprobat prin Ordinul nr.48/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.68-76, art.326).
2.2. Elaborarea proiectului Ordinului cu privire la modificarea Regulamentului cu privire la examenele naționale de absolvire a gimnaziului, aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 48/2018 este determinat de rezultatele monitorizării centralizate, efectuate în anul de studii 2023-2024, asupra corectitudinii procesului de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire a gimnaziului în diverse instituții de învățământ din Republica Moldova. Această monitorizare a stabilit abateri semnificative, în special în procesul de evaluare a testelor, identificând riscuri substanțiale de influențe necorespunzătoare și posibile fraude. În rezultat, Ministerul Educației și Cercetării are ca scop implementarea unor măsuri pentru a preveni aceste abateri și a îmbunătăți transparența și corectitudinea evaluării prin evaluarea centralizată a tuturor testelor scrise din cadrul examenelor naționale de absolvire a gimnaziului.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi Modificările la Regulamentul cu privire la examenele naționale de absolvire a gimnaziului, aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 48/2018 descriu toate activitățile și acțiunile care se impun pentru evaluarea centralizată a testelor scrise din cadrul examenelor naționale de absolvire a gimnaziului, procedurile de selectare, activitatea comisiilor republicane de evaluare/examinare a contestațiilor, centrele republicane de evaluare/examinare a contestațiilor, atribuțiile Comisiei Naționale de Examine și a Comisiilor Raionale/Municipale de Examine pentru organizarea și desfășurarea regulamentară a examenelor naționale de absolvire a gimnaziului.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare Nu este aplicabil.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public Proiectul va avea un impact social pozitiv contribuind semnificativ la asigurarea unei evaluări corecte și echitabile a absolvenților de gimnaziu. Implicit, se va încuraja o mai bună pregătire pentru aceste examene și o schimbare de atitudine față de învățământul gimnazial. Impact asupra sectorului public: <ul style="list-style-type: none">
- evaluarea absolvenților de gimnaziu pe principii de meritocrație;
- prevenirea comiterii acțiunilor ilicite în sesiunea de examene, prin acțiuni de evaluare centralizată a testelor absolvenților. Proiectul face parte din lista de măsuri antifraudă și anticopiat promovate în sistemul educațional, măsuri care sunt completate în continuare și sprijinite prin desfășurarea acțiunilor de informare a publicului și de pregătire a elevilor pentru examenele naționale de absolvire a gimnaziului.

<p>4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</p> <p>Cheltuielie pentru evaluarea centralizată a testelor scrise din cadrul examenelor naționale de absolvire a gimnaziului în baza normativelor constituie aproximativ 4000,0 mii lei. Reieșind din faptul că evaluarea testelor nu va fi desfășurată în centre raionale/municipale dar va fi desfășurată centralizat la centre republicane de evaluare/examinare a contestațiilor, suma de 1788,0 mii lei urmează a fi alocată Ministerului Educației și Cercetării din contul alocațiilor Autorităților Publice Locale. Astfel, suma necesară suplimentar pentru organizarea și desfășurarea examenelor naționale de absolvire a gimnaziului în baza normativelor de timp și de cheltuieli noi propuse constituie 2212,0 mii lei. Modificările la Hotărârea de Guvern nr.935/2022 au fost expediate către Ministerul Finanțelor pentru coordonare prelabilă. Totodată, resursele financiare necesare pentru a fi operate modificările menționate au fost incluse în CBTM.</p>
<p>4.3. Impactul asupra sectorului privat</p> <p>Nu este aplicabil</p>
<p>4.4. Impactul social</p> <p>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</p> <p>Nu este aplicabil</p> <p>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</p> <p>Nu este aplicabil</p>
<p>4.5. Impactul asupra mediului</p> <p>Nu este aplicabil</p>
<p>4.6. Alte impacturi și informații relevante</p> <p>Nu este aplicabil</p>
<p>5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE</p>
<p>Actul normativ nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.</p>
<p>6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ</p>
<p>În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, este publicat proiectul Ordinului cu privire la modificarea Regulamentului cu privire la examenele naționale de absolvire a gimnaziului, aprobat prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 48/2018.</p>
<p>7. Concluziile expertizelor</p>
<p>Proiectul Hotărârii Guvernului urmează a fi supus expertizării juridice.</p>
<p>8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent</p>
<p>Prezentul proiect de ordin se încorporează în cadrul normativ actual și nu impune alte modificări.</p>
<p>9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ</p>
<p>Pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ va fi necesar instituirea prin ordin al directorului ANCE a Comisiilor Republicane de Evaluare/Examinare a Contestațiilor și activităților de instruire a evaluatorilor.</p>

Director ANCE Lilia IVANOV